ภาคผนวก ก.
แผนผังกระบวนการผลิตพลับกึ่งแห้งและรูปภาพประกอบกระบวนการผลิตพลับกึ่งแห้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก.
แผนผังกระบวนการผลิตพลับกึ่งแห้ง

พลับความสุกประมาณร้อยละ 70
คัดเลือกขนาดที่เหมาะสมไม่เล็กเกินไป หรือมีรูปร่างที่ผิดปกติ คัดแยกผลที่เน่าเสีย แมลงกัดเจาะ หรือมีการติดเชื้อโรค

↓

นำมาเข็ดทำความสะอาดผิว ตัดแต่งขั้วและกลีบ

↓

ทำการลดความฝาดด้วยการวางเรียงพลับ 2 ชั้น จำนวนชั้นละ36- 40 ผล วางเรียงในถุงโพลีเอทธีลีน ดูดอากาศภายในถุงออกให้หมดและอัดด้วยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เข้าไปแทนที่ ปิดผนึกให้แน่น นำไปวางไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 3 วัน (เติมก๊าซเพิ่มวันละหนึ่งครั้ง)

↓

นำพลับที่ลดความฝาดแล้วมาเรียงไว้ในตู้ที่ป้องกันการรบกวนจากแมลงประมาณ 2-3 วัน เพื่อให้พลับมีความสุกที่ร้อยละ 80

↓

ปอกเปลือกพลับ แล้ววางเรียงในกระด้งไม้ไผ่

↓

รมควันกำมะถันปริมาณ 10 กรัม ต่อตู้อบที่มีขนาด 1 ลูกบาศก์เมตร เป็นเวลา 20 นาที

↓

อบพลับที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียสนาน 24 ชั่วโมง แล้วตามด้วยการอบที่อุณหภูมิ 35-40 องศาเซลเซียส จนกระทั่งมีความชื้นร้อยละ 30 (พลับ P3 ใช้เวลา 60 ชั่วโมง 34 นาที; P4 ใช้เวลา 77 ชั่วโมง 37 นาที) ในระหว่างการอบแห้งทำสมดุลน้ำวันละ 6 ชั่วโมง และบีบคลึงพลับ เพื่อป้องกันการเกิด Case hardening และให้พลับมีขนาดที่ลีบแบนลงตามลักษณะที่ต้องการ

↓

รมควันกำมะถันเป็นครั้งที่สอง

↓

บรรจุพลับกึ่งแห้งในบรรจุในสภาวะสุญญากาศ และเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 0 องศาเซลเซียส

รูปภาพประกอบกระบวนการผลิตพลับกึ่งแห้ง

รูปที่ ก-1 การตัดแต่งขั้วและกลีบพลับ

รูปที่ ก-2 การจัดเรียงพลับเพื่อการอัดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

รูปที่ ก-3 การดูดเอาอากาศปกติออกเพื่อให้เกิดสภาวะสุญญากาศ

รูปที่ ก-4 การอัดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และการปิดผนึกเพื่อการลดความฝาด

รูปที่ ก-5 การจัดเรียงพลับในตู้เพื่อรอให้มีความสุกร้อยละ 80

รูปที่ ก-6 พลับพันธุ์ P3 ที่ระดับความสุกร้อยละ 80

รูปที่ ก-7 พลับพันธุ์ P4 ที่ระดับความสุกร้อยละ 80

รูปที่ ก-8 การปอกเปลือกพลับ

รูปที่ ก-9 การรมควันกำมะถัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

รูปที่ ก-10 การจัดเรียงพลับในตู้อบ

รูปที่ ก-11 การบีบนวดพลับ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

รูปที่ ก-12 ผลิตภัณฑ์พลับกึ่งแห้งพันธุ์ P3

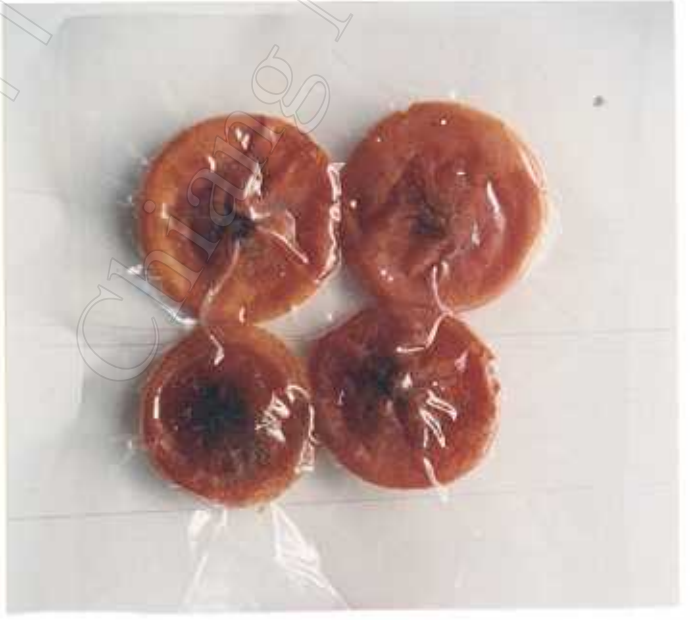

รูปที่ ก-13 ผลิตภัณฑ์พลับกึ่งแห้งพันธุ์ P4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ช.

วิธีตรวจวิเคราะห์ค่าทางเคมี กายภาพ จุลชีววิทยา และการทดสอบทางประสาทสัมผัส

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ข.

วิธีตรวจวิเคราะห์ค่าทางเคมี กายภาพ จุลชีววิทยา และการทดสอบทางประสาทสัมผัส

• วิธีตรวจวิเคราะห์ค่าทางเคมี

ข.1 การวิเคราะห์ปริมาณความชื้น (Moisture content) ตามวิธีของ AOAC, 1984

วิธีการ

• ชั่งตัวอย่างปริมาณ 5-6 กรัม ซึ่งบดละเอียดโดยเครื่องปั่นที่ความเร็วระดับ 3 เป็นเวลา 1 นาที ลงใน Moisture can ที่ผ่านการอบแห้ง ณ อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง และทำให้เย็นใน Desiccator จากนั้นบันทึกน้ำหนักที่แน่นอนของ Moisture can

• อบใน Hot air oven ที่อุณหภูมิ 101-105 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 16 ชั่วโมง

• ทิ้งให้เย็นใน Desiccator แล้วชั่งน้ำหนักที่แน่นอน

• คำนวณหาปริมาณความชื้นจากสูตร

$$\text{ปริมาณความชื้น (ร้อยละ)} = \frac{\text{น้ำหนักที่หายไปหลังการให้ความร้อน} \times 100}{\text{น้ำหนักของตัวอย่าง}}$$

ข.2 การวิเคราะห์ปริมาณกรดซอร์บิค (Sorbic acid content) ตามวิธีของ FAO, 1980

การเตรียมสารเคมี

• สารละลายกรดเมตาฟอสฟอริค (Metaphosphoric acid solution) : ชั่งกรดเมตาฟอสฟอริคปริมาณ 5 กรัม ละลายในน้ำ 250 มิลลิลิตรและเจือจางเป็น 1 ลิตร ด้วยเอธานอล (Absolute ethanol)

• สารละลายปิโตรเลียมอีเธอร์ (Petroleum ether) และ ไดเอทิลอีเธอร์(Diethyl ether) ความเข้มข้น 1:1 (ปริมาตรต่อปริมาตร)

วิธีการ

• ชั่งตัวอย่าง 15 กรัม ปั่นในเครื่องปั่นผสมที่ความเร็วระดับ 3 เป็นเวลา 45 วินาที

• แบ่งตัวอย่างที่ปั่นแล้ว 10 กรัม มาใส่ในเครื่องปั่นที่เติมสารละลายกรดเมตาฟอส-ฟอริคจำนวน 100 มิลลิลิตร ผสมตัวอย่างด้วยการปั่นนาน 1 นาที แล้วตั้งทิ้งไว้นาน 10 นาที กรองผ่านกระดาษกรอง Whatman เบอร์ 2

• เก็บสารละลายที่กรองได้มาจำนวน 5 มิลลิลิตร ถ่ายลงในกรวยแยกขนาด 250 มิลลิลิตร และเติมสารผสมของปิโตรเลียมอีเธอร์และไดเอทิลอีเธอร์ 100 มิลลิลิตร หลังจากนั้นเขย่าส่วนผสมนาน 1 นาที ตั้งทิ้งให้แยกชั้น

• เก็บสารละลายในชั้นของอีเธอร์ และทำให้แห้งด้วยโซเดียมซัลเฟต ประมาณ 5 กรัม รินสารละลายส่วนใสและแห้ง แล้วนำมาวัดปริมาณโปแตสเซียมซอร์เบทด้วยเครื่องสเปกโตร-

โฟโตมิเตอร์ ที่ความยาวคลื่น 250 นาโนเมตร โดยเทียบกับตัวอย่างที่ไม่มีโปแตสเซียมซอร์เบท นำค่าการดูดกลืนแสงที่วัดได้เปรียบเทียบกับกราฟมาตรฐาน เพื่อคำนวณหาความเข้มข้นของโปแตสเซียมซอร์เบทของตัวอย่างในรูปกรดซอร์บิค

การเตรียมกราฟมาตรฐาน

• ชั่งโปแตสเซียมซอร์เบท 0.134 กรัม (เทียบเท่ากรดซอร์บิค 0.1 กรัม) นำมาเติมน้ำกลั่น 100 มิลลิลิตร

• ดูดสารละลายดังกล่าว 1 2 3 4 5 และ 6 มิลลิลิตร (มีกรดซอร์บิค 1-6 มิลลิกรัม) ใส่ในขวดแก้วแต่ละใบ นำมาปรับปริมาตรด้วยสารละลายกรดเมตาฟอสฟอริคที่ละลายในเอธานอลให้มีปริมาตร 100 มิลลิลิตร

• ผสมสารละลายให้เข้ากัน แล้วดูดสารละลายมา 5 มิลลิลิตร จากขวดแก้วแต่ละใบมาใส่ในกรวยแยกขนาด 250 มิลลิลิตร และเติมสารผสมของปิโตรเลียมอีเธอร์และไดเอทิล-อีเธอร์ 100 มิลลิลิตร หลังจากนั้นเขย่าส่วนผสมนาน 1 นาที ตั้งทิ้งให้แยกชั้น

• เก็บสารละลายในชั้นของอีเธอร์ และทำให้แห้งด้วยโซเดียมซัลเฟต ประมาณ 5 กรัม รินสารละลายส่วนใสและแห้งแล้วนำมาวัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่น 250 นาโนเมตร โดยตัวอย่างBlankเตรียมจากสารละลายกรดเมตาฟอสฟอริคที่ละลายในเอธานอลจำนวน 5 มิลลิลิตรโดยตรง นำค่าการดูดกลืนแสงของกรดซอร์บิคที่ความยาวคลื่น 250 นาโนเมตร แสดงในตารางที่ ข-1

ตารางที่ ข-1 ค่าการดูดกลืนแสงของกรดซอร์บิคที่ความยาวคลื่น 250 นาโนเมตร

กรดซอร์บิค (มิลลิกรัมต่อ100มิลลิลิตร)	ค่าการดูดกลืนแสง ที่ 250 นาโนเมตร
0.1	0.287
0.2	0.568
0.3	0.862
0.4	0.980
0.5	1.243
0.6	1.476

สมการเชิงเส้นตรงคือ $Y = 0.429(x) - 0.037$ $[R^2 = 99.53]$

เมื่อ Y คือ ปริมาณกรดซอร์บิค(มิลลิกรัม)ต่อสารละลาย 100 มิลลิลิตร

x คือ ค่าการดูดกลืนแสงที่วัดได้

การคำนวณ

ความเข้มข้นของกรดซอร์บิค (ส่วนในล้านส่วน) = 2,000 (X)

เมื่อ X คือ จำนวนมิลลิกรัมของกรดซอร์บิคในสารละลายมาตรฐาน 100 มิลลิลิตร

ข.3 การวิเคราะห์ปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์(Sulfurdioxide content) ตามวิธีของลักขณาและนิธิยา, 2533

การเตรียมสารเคมี

• สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 5 โมลาร์ : ชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์ 200 กรัม ละลายในน้ำ แล้วปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

• สารละลายกรดไฮโดรคลอริค 5 นอร์มอล : ตวงกรดไฮโดรคลอริคปริมาตร 416.67 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

• สารละลายแป้งร้อยละ 1 : ชั่งแป้งหนัก 1 กรัม ละลายในน้ำ 100 มิลลิลิตร ต้มให้เดือดนาน 2 นาที

• สารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ร้อยละ 3 : ตวงไฮโครเจนเปอร์ออกไซด์ความเข้มข้นร้อยละ 30 มาปริมาณ 10 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตร

• สารละลายไอโอดีน 0.05 นอร์มอล : ชั่งไอโอดีน 12.7 กรัม ละลายในสารละลายของโปแตสเซียมไอโอไดด์ปริมาณ 20 กรัม ในน้ำ 30-40 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรเป็น 2 ลิตร

วิธีการ

• ชั่งตัวอย่างหนัก 8 กรัม ลงในบีกเกอร์ขนาด 500 มิลลิลิตรจำนวน 2 ใบ (ก และ ข)

• เติมน้ำกลั่นลงในบีกเกอร์ๆละ 400 มิลลิลิตร นำไปปั่นด้วยเครื่องปั่นนาน 45 วินาที เติมสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 5 นอร์มอล ลงในบีกเกอร์ๆละ 6 มิลลิลิตร คนเบาๆและตั้งทิ้งๆไว้นาน 20 นาที

ในบีกเกอร์ ก.

• เติมสารละลายกรดไฮโดรคลอริคความเข้มข้น 5 นอร์มอล จำนวน 7 มิลลิลิตร และน้ำแป้ง 3-4 หยด แล้วไตเตรทอย่างรวดเร็วด้วยสารละลายไอโอดีนความเข้มข้น 0.05 นอร์มอล ปริมาณสารไอโอดีนที่ใช้เป็นค่า "Iodine reducing power" ทั้งหมด

ในบีกเกอร์ ข.

• เติมสารละลายกรดไฮโครคลอริคปริมาณ 5 มิลลิลิตร และสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ร้อยละ 3 ปริมาณ 2 มิลลิลิตร จะไปออกซิไดซ์ "ซัลไฟต์" ในตัวอย่างให้เป็น "ซัลเฟต" จากนั้นเติมน้ำแป้ง 3-4 หยด แล้วไตเตรทอย่างรวดเร็วด้วยสารละลายไอโอดีนความเข้มข้น 0.05 นอร์มอล ปริมาณสารไอโอดีนที่ใช้เป็นค่า Reducing material ตัวอื่นที่ไม่ใช่ซัลไฟต์

การคำนวณ

ปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์(ส่วนในล้านส่วน)=(ไตเตรท ก-ไตเตรท ข)x200

ข.4 การวิเคราะห์ความเป็นกรดด่าง ปริมาณกรดและปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (pH, Acidity and Total soluble solid) ตามวิธีของ Ranganna, 1991

การเตรียมสารเคมี

• สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล : ชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์ 4 กรัม ละลายน้ำและปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ได้ให้หาความเข้มข้นด้วยการไตเตรทกับสารละลายโปแตสเซียมฟีธาเลตความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล โดยใช้ฟีนอลฟ์ธาลีนเป็นอินดิเคเตอร์

• ฟีนอลฟ์ธาลีนอินดิเคเตอร์ : ชั่งฟีนอล์ธาลีน 0.1 กรัม ละลายในเอธานอล ปรับปริมาตรให้เป็น 100 มิลลิลิตร ทำให้เป็นกลางโดยเติมด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์จนกระทั่งมีสีชมพูอ่อน

วิธีการ

การเตรียมตัวอย่าง

• ชั่งตัวอย่างหนัก 10 กรัม เติมน้ำกลั่นต้มหนัก 90 กรัม นำไปปั่นผสมด้วยเครื่องปั่นนาน 1นาที แล้วตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

การตรวจวัดความเป็นกรดเป็นด่าง

•นำส่วนผสมที่ได้มาวัดความเป็นกรดเป็นด่างโดยเครื่องตรวจวัดความเป็นกรดเป็นด่าง

การตรวจวัดปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด

•นำส่วนผสมที่ได้มาวัดปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดโดยเครื่อง Refractometer บันทึกค่าในหน่วยขององศาบริกซ์($^{\circ}$Brix) ค่าที่ได้คูณกลับตามอัตราส่วนที่เจือจาง 9 เท่า

การวิเคราะห์ความเป็นกรด

• นำส่วนผสมจำนวน 10 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่นประมาณ 50 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน

• หยดฟีนอลฟ์ธาลีนอินดิเคเตอร์ 5 หยด ไตเตรทด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ทราบความเข้มข้นที่แน่นอน จนกระทั่งมีจุดยุติเป็นสีชมพูอ่อน

การคำนวณ

$$\text{ความเป็นกรดคิดเทียบกรดซิตริค(ร้อยละ)} = \frac{\text{ก ข ค x 100}}{\text{ง}}$$

เมื่อ ก = ปริมาณสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้ในการไตเตรท(มิลลิลิตร)

ข = ความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์(นอร์มอล)

ค = 0.064 คือน้ำหนักสมมูลย์ของกรดซิตริค (1 มิลลิลิตรของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล เทียบเท่ากับกรดซิตริคต่อ 100 มิลลิลิตร)

ง = ปริมาณของตัวอย่าง (กรัม)

ข.5 การวิเคราะห์น้ำตาลรีดิวส์และน้ำตาลทั้งหมด (Reducing and total sugar) ตามวิธีของไพโรจน์, 2535

การเตรียมสารเคมี

• สารละลายซิงค์อะซิเตท : ละลายซิงค์อะซิเตท จำนวน 2 กรัมในน้ำ และปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตร

• สารละลายโปแตสเซียมเฟอร์โรไซยาไนด์ : ละลายโปแตสเซียมเฟอร์โรไซยาไนด์ จำนวน 6 กรัมในน้ำ และปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตร

• สารละลายไดไนโตรซาลิไซริค (DNS): ผสมสารต่างๆต่อการเตรียมสารละลาย 1 ลิตรดังนี้

โซเดียมไฮดรอกไซด์	10 กรัม
โปแตสเซียมโซเดียมทาร์เทรต	182 กรัม
กรดไดไนโตรซาลิไซริค	10 กรัม
ฟีนอล	2 กรัม
โซเดียมซัลไฟต์	0.5 กรัม

ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร ด้วยน้ำกลั่น

• สารละลายกรดไฮโดรคลอริคความเข้มข้น 6.34 นอร์มอล : ตวงกรดไฮโดรคลอริคจำนวน 528.33 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรให้ครบ 1 ลิตร

• สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 5 นอร์มอล : ชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์ 200 กรัม ละลายน้ำ และปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

วิธีการ

การวิเคราะห์น้ำตาลรีดิวส์

• ชั่งตัวอย่าง 1.5 กรัม ปั่นตัวอย่างกับน้ำปริมาณ 100 มิลลิลิตร ด้วยเครื่องปั่นผสมที่ความเร็วระดับ 3 นาน 1 นาที

• เติมสารละลายซิงค์อะซิเตทและโปแตสเซียมเฟอร์โรไซยาไนด์ อย่างละ 5 มิลลิลิตร ตั้งทิ้งไว้ 15 นาที และเขย่าเป็นครั้งคราว

• นำตัวอย่างในฟาสก์ทั้งหมดใป centrifuge ที่ความเร็ว 1,500 รอบต่อนาที นาน 15 นาที แยกส่วนที่ใสออก นำไปกรองโดยใช้กระดาษกรองเบอร์ 1

• นำสารละลายที่กรองได้มาทำการเจือจาง 10 เท่า และปิเปตสารดังกล่าวมาปริมาณ 1 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดลอง

• ในแต่ละหลอดเติมสารละลาย DNS 4 มิลลิลิตร นำไปแช่ใน water bath ที่อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที เติมน้ำให้ครบ 10 มิลลิลิตร และทำให้เย็นอย่างรวดเร็วภายใต้น้ำก๊อก

• นำมาทำการวัดสี (Optical density) ที่ความยาวคลื่น 550 นาโนเมตร เปรียบเทียบกับ blank ที่ใช้น้ำกลั่น 1 มิลลิลิตร กับสารละลาย DNS จำนวน 4 มิลลิลิตร นำค่าการดูดกลืนแสงที่อ่านได้เทียบในสมการเชิงเส้นตรงมาตรฐานของกลูโคส

การวิเคราะห์น้ำตาลทั้งหมด

• ปิเปตสารละลายที่เตรียมได้จากการวิเคราะห์หาน้ำตาลรีดิวส์มา จำนวน 50 มิลลิลิตร เติมสารละลายกรดไฮโดรคลอริคความเข้มข้น 6.34 นอร์มอล จำนวน 10 มิลลิลิตร แล้วนำไปแช่ใน Water bath ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส นาน 10 นาที แล้วทำให้เย็นลงอย่างรวดเร็วด้วยน้ำก๊อก

• ปรับส่วนผสมทั้งหมดให้เป็นสภาพด่างด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ความเข้มข้น 5 โมลาร์ จำนวน 12 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น ผสมให้เข้ากัน แล้วทำตามการวิเคราะห์หาปริมาณน้ำตาลรีดิวส์โดยการวัดค่าการดูดกลืนแสงตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

การเตรียมกราฟมาตรฐานของน้ำตาลรีดิวส์

• ปิเปตสารละลายมาตรฐานกลูโคส 0.1-1.0 มิลลิลิตร (ความเข้มข้น 1 กรัมต่อ 1ลิตร) ใส่ในหลอดทดลองเติมน้ำกลั่นให้ครบ 1 มิลลิลิตร

• ในแต่ละหลอดเติมสารละลาย DNS 4 มิลลิลิตร นำไปแช่ใน Water bath ที่อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที เติมน้ำให้ครบ 10 มิลลิลิตร และทำให้เย็นอย่างรวดเร็วภายใต้น้ำก๊อก

• นำมาทำการวัดสี (Optical density) ที่ความยาวคลื่น 550 นาโนเมตร เปรียบเทียบกับ Blank ที่ใช้น้ำกลั่น 1 มิลลิลิตร กับสารละลาย DNS จำนวน 4 มิลลิลิตร ค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายกูลโคสที่ความยาวคลื่นที่ 550 นาโนเมตรแสดงในตารางที่ ข-2

ตารางที่ ข-2 ค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายกูลโคสที่ความยาวคลื่นที่ 550 นาโนเมตร

ปริมาณกูลโคส (มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร)	ค่าการดูดกลืนแสงที่ 550 นาโนเมตร
0.0	0.000
0.2	0.163
0.4	0.393
0.6	0.642
0.8	0.864
1.0	1.054

สมการเชิงเส้นตรง คือ Y = 0.024+0.916 (x)

เมื่อ Y คือ ปริมาณกูลโคส(มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร)

x คือ ค่าการดูดกลืนแสงที่ 550 นาโนเมตร

● วิธีตรวจวิเคราะห์ค่าทางกายภาพ

ข.6 การตรวจวัดค่าสีระบบHunter (L a* b* color) ตามวิธีของMinolta camera ltd.,1991

วิธีการ

• ค่าสีในรูปค่าสีฮันเตอร์ (Hunter values; Color-L, a*, b*) โดยค่าสี L เป็นค่าของความสว่าง (Lightness) a* เป็นค่าสีแดง (Redness) และ b* เป็นค่าสีเหลือง (Yellow-ness) นำพลับกึ่งแห้ง 2-3 ผล ปั่นในเครื่องปั่นที่ความเร็วระดับ 3 นาน 2 นาที นำไปวัดค่าสี L a* และ b* ด้วยเครื่องวัดสี Minolta camera ; Model CR300 ที่เซ็ตระบบการวัดให้อ่านค่าเป็นระบบสี Hunter ซึ่งต้องทำการ Standardized ทุกครั้งโดยใช้แผ่นสีขาวมาตรฐาน (White blank ; illuminant D65 10^{0} ; Y = 94.10, X = 0.3157 and Y = 0.3324) กับแผ่น Aperture ขนาด 50 มิลลิเมตร โดยทำการวัด 2 ซ้ำ ในแต่ละซ้ำวัด 5 ครั้ง

ข.7 การตรวจวัดค่าแรงเฉือนและแรงกด (Shear and compression force) ตามวิธีของ Instron coperation, 1993

วิธีการ

• นำพลับกึ่งแห้งแต่ละผลมาตัดส่วนเนื้อให้มีขนาด 1.75 x 1.75 เซนติเมตร ทำการวัด 2 ซ้ำ โดยในแต่ละซ้ำวัด 4 ครั้ง โดยเครื่องวัดเนื้อสัมผัส Instron series 5565

การวัดค่าแรงเฉือน : เซ็ตอุปกรณ์ของเครื่อง Instron series สำหรับวัดค่าแรงเฉือน โดยตั้งอัตราเร็วในการเฉือน 200 มิลลิเมตรต่อวินาที ระยะทางในการกดลงเฉือนเท่ากับ 1 เซนติเมตร แรงกระทบกลับร้อยละ 40 วัดออกมาเป็นค่าของ Shear pead load ในหน่วยของนิวตัน

การวัดค่าแรงกด : เซ็ตอุปกรณ์ของเครื่อง Instron series สำหรับวัดค่าแรงกด โดยตั้งอัตราเร็วในการกด200 มิลลิเมตรต่อวินาที ระยะทางในการกดลงเฉือนเท่ากับ 0.5 เซนติเมตร วัดออกมาเป็นค่าของ Compression pead load ในหน่วยของนิวตัน

● วิธีตรวจวิเคราะห์ค่าทางจุลชีววิทยา

ข.8 การวิเคราะห์ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด เชื้อรา และยีสต์ (Total bacteria count , Mold and Yeast) ตามวิธีของ วิเชียร,2534 และ Ranganna, 1991

สูตรเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อตรวจหาปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด(Total plate count agar)

• ทริปโตน (Tryptone) 5 กรัม

- ยีสต์สกัด(Yeast extract) 2 กรัม
- กูลโคส 1 กรัม
- วุ้น (Agar) 15 กรัม
- น้ำกลั่น 1 ลิตร

: ละลายส่วนผสมในน้ำด้วยการต้ม และนำไปฆ่าเชื้อภายใต้ความดันที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียสนาน 15 นาที อาหารที่ได้ควรมีความเป็นกรดเป็นด่างที่ 7.0±0.1

สูตรเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อตรวจหาเชื้อรา และยีสต์(Potato dextrose agar)

- มันฝรั่งสกัด (Potato extract) 4 กรัม
- เด็กซโตส (Dextrose) 20 กรัม
- วุ้น (Agar) 15 กรัม
- น้ำกลั่น 1 ลิตร

: ละลายส่วนผสมในน้ำด้วยการต้ม และนำไปฆ่าเชื้อภายใต้ความดันที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียสนาน 15 นาที อาหารที่ได้ควรมีความเป็นกรดเป็นด่างที่ 5.6±0.2 และปรับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างที่ 3.5 เพื่อป้องกันการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย โดยใช้ สารละลายกรดทาร์ทาริคเข้มข้นร้อยละ 10 ที่ฆ่าเชื้อแล้วปริมาณ 1 มิลลิลิตรต่ออาหาร เลี้ยงเชื้อ100 มิลลิลิตร ทำการผสมที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

วิธีการ

- ชั่งตัวอย่าง 11 กรัม ผสมลงในสารละลายเปปโตนความเข้มข้นร้อยละ 0.1 ที่นึ่งฆ่าเชื้อแล้วจำนวน 99 มิลลิลิตร เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่มีความเข้มข้น 1: 10 ปั่นผสมโดยเครื่อง Stomacher ที่ความเร็วระดับกลางนาน 2 นาที
- เจือจางส่วนผสมที่ได้ด้วยสารละลายเปปโตนจนได้ระดับเจือจาง(Dilution)ที่เหมาะสม ดูดตัวอย่างแต่ละ Dilution มา 1 มิลลิเมตร ใส่ลงในจานเพาะเชื้อ โดยทำ 2 ซ้ำ
- ในตัวอย่างที่ตรวจหาจุลินทรีย์ทั้งหมด เทอาหารเลี้ยงเชื้อ Plate count agar(PCA) ลงในจานเพาะเชื้อประมาณ 15 มิลลิเมตร ทิ้งให้เย็นและกลับจานนำไปอบเพาะเชื้อที่อุณหภูมิ 32 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 48 ชั่วโมง หลังจากนั้นนับจำนวนโคโลนีและรายงานผลเป็นจำนวนโคโลนีต่อกรัม

- ในตัวอย่างที่ตรวจหาเชื้อราและยีสต์ เทอาหารเลี้ยงเชื้อ Potato dextrose agar(PDA) ลงในจานเพาะเชื้อประมาณ 15 มิลลิลิตร ทิ้งให้เย็นและกลับจาน นำไปอบเพาะเชื้อที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส นับเชื้อยีสต์เมื่อทำการอบเพาะเชื้อนาน 2 วัน ส่วนเชื้อรานับปริมาณเชื้อเมื่อทำการอบเพาะเชื้อนาน 3-4 วัน รายงานผลเป็นจำนวนโคโลนีต่อกรัม

● วิธีการทดสอบทางประสัมสัมผัส

ข.9 การทดสอบทางประสาทสัมผัสโดยวิธี Hedonic scale ตามวิธีของ Gatchalian,1981

วิธีการ

• นำพลับกึ่งแห้งมาตัดเป็นขนาด 2x2 เซนติเมตร แล้วมาทดสอบชิมในคุณลักษณะต่างๆ คือ ลักษณะปรากฏ สี กลิ่น รสชาติ เนื้อสัมผัส และการยอมรับโดยรวม โดยใช้วิธีการทดสอบหาความชอบในระดับต่างๆ ตามวิธีการทดสอบแบบ Hedonic scale ที่ระดับความชอบ 1- 9 ผู้ทดสอบชิม 10 ท่าน ดังแสดงในแบบทดสอบ

แบบทดสอบทางประสาทสัมผัส
ผลิตภัณฑ์พลับกึ่งแห้ง

กระบวนการผลิตพลับกึ่งแห้ง

การผลิตพลับกึ่งแห้ง เริ่มขั้นตอนแรกด้วยการลดความฝาดของพลับโดยนำไปบ่มในสภาวะที่ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นระยะเวลา 3 วัน จากนั้นนำมาบ่มที่อุณหภูมิห้องนาน 2-3 วัน จนกระทั่งพลับมีความสุกประมาณร้อยละ 80 จึงนำมาปอกเปลือกและรมควันกำมะถัน 20 นาที แล้วทำการอบพลับในตู้อบลมร้อนแบบถาดที่อุณหภูมิ 35-45 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 3-4 วัน ซึ่งจะทำให้ได้พลับที่มีความชื้นประมาณร้อยละ 30 หรือได้เป็นผลิตภัณฑ์ในลักษณะของพลับกึ่งแห้ง ทั้งนี้ในขั้นตอนสุดท้ายกระทำการรมควันกำมะถันเป็นครั้งที่2 แช่ในสารละลายโปแตสเซียมซอร์เบท และบรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท ตามลำดับ

คำอธิบายประกอบการทดสอบทางประสาทสัมผัส

การทดสอบทางประสาทสัมผัสในผลิตภัณฑ์ "พลับกึ่งแห้ง" ประกอบด้วยคุณลักษณะที่ใช้ในการพิจารณาและคำอธิบายประกอบการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผู้ทดสอบชิม มีดังนี้

ลักษณะปรากฏ : พิจารณาในลักษณะปรากฏโดยรวมของผลิตภัณฑ์ โดยสังเกตจาก สีที่ควรมีสีส้ม-แดง ไม่มีคราบไหม้หรือการเกิดสีน้ำตาล และลักษณะความเรียบเนียนที่พื้นผิวของผลิตภัณฑ์ รวมถึงรูปทรงของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ และไม่ควรมีคราบสีขาวเกาะที่บริเวณผิวหน้าของผลิตภัณฑ์

สี : พิจารณาสีของพลับกึ่งแห้งควรมีสีส้ม-แดงโดยธรรมชาติ ไม่ควรมีสีน้ำตาลหรือคราบไหม้จากกระบวนการอบแห้ง

กลิ่น : พิจารณากลิ่นหอมของพลับโดยธรรมชาติ ไม่ควรมีกลิ่นของกำมะถัน โปแตสเซียมซอร์เบท (ที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อการป้องกันการเจริญของจุลินทรีย์) หรือกลิ่นปนเปื้อนอื่นใด

รสชาติ : พิจารณาถึงรสหวานจากน้ำตาลในเนื้อพลับกึ่งแห้งตามธรรมชาติ ทั้งนี้อาจมีรสหวานอมเปรี้ยวบ้างเล็กน้อยจากปริมาณกรดที่มีอยู่ในพลับกึ่งแห้งตามธรรมชาติเช่นเดียวกัน ไม่ควรมีรสชาติผิดปกติอื่นใด

(ทั้งนี้ในกระบวนการผลิตพลับกึ่งแห้งมิได้เจือปนด้วนสารปรุงแต่งกลิ่น-รสชาติอื่นๆแต่อย่างใด)

ลักษณะเนื้อสัมผัส: พิจารณาเนื้อสัมผัสของพลับกึ่งแห้งควรมีความนุ่มเนียน และความฉ่ำน้ำพอสมควร ไม่ควรมีเนื้อสัมผัสที่แข็งกระด้างหรือนิ่มจนเกินไป

การยอมรับโดยรวม: พิจารณาคุณลักษณะต่างๆตามที่กล่าวมาแล้วโดยรวม ที่ใช้ประกอบการตัดสินใจต่อการยอมรับในตัวผลิตภัณฑ์พลับกึ่งแห้ง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แบบทดสอบทางประสาทสัมผัส

ผลิตภัณฑ์พลับกึ่งแห้ง

ชื่อ.....**นามสกุล**.....**วันที่**.....

คำชี้แจงในการทดสอบทางประสาทสัมผัส :ให้ผู้ทดสอบชิมทดสอบทางประสาทสัมผัสในตัวอย่างผลิตภัณฑ์ในแต่ละคุณลักษณะ คือ ลักษณะปรากฏ สี กลิ่น รสชาติ ลักษณะเนื้อสัมผัส และ การยอมรับโดยรวม ที่พิจารณาถึง "ความชอบในแต่ละคุณลักษณะ" โดยเป็นระดับคะแนนความชอบตั้งแต่ 1-9 ดังนี้

ระดับคะแนน	ความคิดเห็น
9	ชอบมากที่สุด
8	ชอบมาก
7	ชอบปานกลาง
6	ชอบเล็กน้อย
5	เฉยๆ
4	ไม่ชอบเล็กน้อย
3	ไม่ชอบปานกลาง
2	ไม่ชอบมาก
1	ไม่ชอบมากที่สุด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

กรุณากรอกระดับคะแนนความชอบตามความคิดเห็นของผู้ทดสอบชิม ในแต่ละคุณลักษณะของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ ลงในตาราง

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์	ระดับความชอบ					
	ลักษณะปรากฏ	สี	กลิ่น	รสชาติ	ลักษณะเนื้อสัมผัส	การยอมรับโดยรวม
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือครั้งนี้

ประวัติการศึกษา

ชื่อ-นามสกุล	นายธารา ศรีสกุล	
วัน เดือน ปี เกิด	11 เมษายน 2513	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2532	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวิสุทธรังษี จังหวัดกาญจนบุรี
	พ.ศ. 2536	สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการอาหาร คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม
ประสบการณ์	พ.ค. 2536 - เม.ย. 2537	นักเคมี บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด
ทุนการศึกษา	ได้รับทุนอุดหนุนบัณฑิตศึกษาภายในประเทศ ของ สำนักพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ปี พ.ศ. 2538	

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University